

Miksi tutkituttaisin koirani?

Koirankasvattajana kuulemme usein puhuttavan ”vain kotikoirista”. Kasvattajalle jokainen kasvatti, se kotikoirakin, antaa tärkeää tietoa tehdystä jalostustyöstä.

Teksti: Tiia ja Katriina Saarentola, Kennel Karafill | Kuva: Tiina Kurki

Haluaisimme kasvattajina osaltamme kannustaa yhä useampia rotujemme koiranomistajia tutkitutamaan koiransa, sillä meille kasvattajille olisi erityisen tärkeää saada käyttöön enemmän tietoa ja myöskin mahdollista lisämateriaalia jalostukseen. Näyttelytuloksia tärkeämpiä jalostuksessa ovat ilman muuta terveydelliset seikat.

Toki näyttelyissä palkituissa rotunsa edustajissa pitää olla kaikki palikat kohdillaan, mutta joskus se kotisohvan sankari voisikin olla yllättävä aarre jalostukseen.

Joskus joku tietty suku, tietty luonteenpiirre, tai vaikkapa kasvattajan tuntema vanhempi koira menneisyydestä herättää kiinnostuksen koirasi taustoisaa, joka viehättäisi jalostuksessa.

Ainoastaan yhteistyöllä ja yhteisellä kiinnostuksella rotujemme hyväksi saamme aikaan terveempiä jälkeläisiä. Aina on kuitenkin muistettava, että kasvattajan tekemä jalostustyö voi tuoda mukanaan niin pettymyksen kuin onnistumisenkin tunteita. Vaikka kuinka suunnittelee ja harkitsee, on joskus oltava mukana myös aavistus kokeilunhalua.

Joskus kuulee, että koiraa on viety eläinlääkärin sen vuoksi, että se aristaa selkää, tai kulkiesaan astumista. Oireet voivat toki olla seurausta aivan muustakin kuin rakenteellisista seikoista. Onhan se mahdollista, että koirallakin paikat räsittävät joskus kipeäksi, kuten meillä ihmisilläkin. Mikäli eläinlääkäri haluaa suorittaa koirallenne polvitutkimuksen, tai röntgenkuvauksia, kannattaa ilman muuta ottaa mukaan koiran rekisteripaperit ja pyytää, että eläinlääkäri ilmoittaa mahdollisten röntgenkuvausten tai muiden tutkimusten tulokset Kennelliittoon. Samalla vaivalla, samalla ”nukutuksella” ja ennen kaikkea samalla hinnalla saadaan käyttöön viralliset lausunnot Kennelliiton jalostustietojärjestelmään.

Teknologian kehitys helpottanut tutkimusta

Kun aikoinaan hankimme vehnäterrierin aikana ennen nykyistä tietotekniikkaa, kuuntelimme kasvattajan sanoja rodun perinnöllisistä sairauksista ja pennun sukutaulusta, jossa oli tiedossa olevia perinnöllisten sairauksien kantajia.

Kuuntelimme myös, kuinka kasvattaja kertoi lonkkien ja silmien tutkimisesta koko rodun hyväksi. Ensimmäistä vehnää ottaessamme emme tiedäneet, että meistä itsestämmekin tulee vehnäkasvattajia, mutta kasvattajan mainitsemat asiat syöpyivät mieleen.

Sieltä ne sitten putkahtelivat esiin aika ajoin, ja herättivät kysymyksiä esimerkiksi siitä, miten koiran lonkat kuvataan tai silmät tutkitaan.

Mietimme myös, miksi tätä kotikoiraan pitäisi tutkia, eihän sitä käytetä jalostukseen. Olimme kuitenkin tiedonhaluisia ja päätimme, että koira tutkitaan. Halusimme tutustua koirien terveystutkimusten käytäntöihin ja siihen, miten ne tutkimukset tehdään.

Eläinlääkärille piti siihen aikaan ottaa koiran rekisterikirja mukaan, ja se lähetettiin sitten Kennelliittoon lonkista otettujen röntgenkuvien kera. Kaikki kulki etanapostilla, ja odottavan aika oli pitkä. Kun tulokset vihdoin saapuivat, olimme tyytyväisiä: A-lonkat ja terveet silmät.

Toisen koiran tutkiminen olikin jo sitten selvää. Senkin koiran kasvattaja kertoi avoimesti pennun taustoista, vaikka olimmekin jo perehtyneet rotuun aiempaa paremmin ja tunsimme taustat. Toisen koiramme lonkkatulosta oli A/C. Kirjoihin merkittiin silloin se huonompi lonkka eli C leimattiin lonkkatulokseksi koiran rekisterikirjaan.

Nykyteknologian aikana röntgenkuvaus on helppoa ja kuvat lähtevät digitaalisena Kennelliittoon ainakin aika monelta eläinlääkäriasemalta. Silmätarkastuskaavake on muuttunut vuosien varrella ja on nykyään paljon aiempaa tarkempi.

Tutkimuksista tärkeää tietoa myös arkeen

Nykyään mietimme, miksi ihmiset eivät tutkituta kotikoiraan, koska niitähän kaikki koirat ovat. Onko syy siinä pelossa että tulee huono tulos, vai siinä, että tutkiminen maksaa? Lonkka- ja kyynärkuvauksen sijoittaminen on koiran ehkä yli kymmenvuotisessa elämässä pieni sijoitus.

Suosittellemme kaikkia koiranomistajia tutkittamaan koiransa lonkat, kyynärät ja silmät koiran ollessa 1,5-2-vuotias. Myös polvet olisi hyvä tarkistaa. Lonkat ja kyynärät saa kuvattua yhdellä nukutuksella, eikä niitä tarvitse tutkia uudelleen. Vanhemmankin koiran voi vielä tutkia, yli 7-vuotiaalla otetaan huomioon myös ikä. Polvet tutkitaan paikallisesti ilman nukutusta. Silmät tutkii virallinen silmätarkastuseläinlääkäri ilman nukutusta, ja tulos on voimassa 24 kuukautta.

Jos suunnittelet harrastavasi koirasi kanssa fyysisesti rankkoja lajeja kuten agilitya tai raunioita, olisi hyvä tietää koiran lonkkien ja kyynärien tila. Vehnäterrieri on kevyehkö koira ja pärjää tavallisessa arjessa huonommillakin lonkilla ja kyynärillä, mutta silloin arkiliikunnan on oltava aktiivista ja koiralla on oltava hyvä lihaskunto. Tällöin täytyy myös miettiä koiralle sopivat harrastuslajit. Nivelrikko huonoissa lonkissa tai kyynärissä voi vanhemmiten tuottaa kipua ja haitata elämää.

Arvokasta tietoa koko rodun hyväksi

Rodun kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että mahdollisimman moni rodun edustaja kävisi terveystarkastuksissa eli tuloksista saataisiin mahdollisimman laaja otos. Kasvattajille terveystulokset tuovat tietoa siitä, mitä heidän valitsemansa jalostusyksilöt ovat jälkeläisilleen periyttäneet.

Vaikka koiran molempien vanhempien suvut olisivat kuinka terveet, jälkeläisten tuloksia ei voi ennustaa. On tuttu tunne, kun kuvaustulos on huono ja pettymys suuri. Pettymys on ahdistavaa ja harmittaa kasvattajaa todella paljon. Ikävistäkin asioista pääsee onneksi yli järkeilemällä, pohtimalla jatkoa ja muistaen aina yrittää tehdä jalostustyötä harkiten.

Lonkka- ja kynäntuloksiin vaikuttavat sekä perimä että ympäristökijät. Kasvuikäisen koiran onkin annettava liikkuu omaan tahtiinsa erilaisilla maapohjilla erilaisissa ympäristöissä, kuitenkin vaatimat-

ta siltä hyppyjä ylös tai alas. Kasvuikäisen koiran painonkin tulee pysyä sopivana.

Olemme vuosien varrella kuulleet monen sanovan, että hän ei tutkituta koiraansa, koska se ei ole jalostuskoira. Ei se kasvattajankaan luona asusteleva pentu aina kehity jalostuskoiraksi, vaikka se on ehkä siitä syystä kotiin jätetty. Pelkästään terveystulokset eivät vaikuta jalostuskäyttöön, vaan koirassa voi vuosien varrella tulla esiin muitakin seikkoja, joiden perusteella sillä ei pentuja kannata teettää.

Kun kasvattajan näkökulmasta katsemme esimerkiksi mahdollisia isäksi sopivia uroksia tuleville pentueille, törmäämme siihen, että uroksia ei ole tutkittu. Saattaa olla suuri kynnyks saada uroksen omistajat viemään koiransa tutkimuksiin, koska voi käydäkin niin että urosta ei voidakaan jostain syystä käyttää suunniteltuun pentueeseen isäksi. Voi olla, ettei esimerkiksi isäehdokkaan lonkkatuloks käy yksin kasvattajan nartun tulosten kanssa tai silmätulokset voivat yllättää.

Jos koiran terveystarkastusten hinnat tuntuvat korkeilta, kannattaa ottaa selvää oman tai muiden rotujen järjestämistä joukkotarkastuksista. Niitä järjestetään eri paikkakunnilla.

Lue myös:

Kerry- ja vehnäterrierikerhon jalostuksen tavoiteohjelma

Kerryvehma.net » Jalostus » Jalostuksen tavoiteohjelmat

Lisätietoja:

Kennelliitto.fi » Kasvatus ja terveys » Koiran terveys » Viralliset terveystutkimukset

Rekisteröity pentu?

Rekisteröinti tuo turvaa

Rekisteröidystä koirasta sekä sen terveydestä ja suvusta on saatavilla luotettavaa tietoa. Rekisteröidyn koiran kanssa voi osallistua näyttelyihin, kokeisiin ja kilpailuihin. Jos koira katoaa, sen tiedot löytyvät Kennelliiton rekisteristä. Tarkista koirasi tiedot osoitteesta jalostus.kennelliitto.fi.

Koirien omaa päivää vietetään vuosittain 24. huhtikuuta. Tänä vuonna päivän teemana on "Vastuullista koirankasvatusta".

[Facebook.com/koiranpaiva](https://facebook.com/koiranpaiva) • Kennelliitto.fi

Vastuullista koirankasvatusta
HYVÄÄ ELÄMÄÄ KOIRAN KANSSA
Kennelliitto